N°. 53.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 4 JULIJ.

De Staatsraad, Gouverneur der Provincie *Noord-Brabant*, maakt bij deze bekend, dat de heer *Izaak Korteweg*, Veearts der eerste klasse te *Rosmalen*, overeenkomstig deszelfs verzoek, is overgeplaatst naar de Gemeente *Fijnaart en Heiningen*.

's Hertogenbosch, 24 *Junij* 1850.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
A. J. BORRET.

Aan de Ingezetenen der Provincie Noord-Brabant.

De Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Brabant*, zich onledig houdende met de voorbereiding van het werk, tot het opmaken der lijst van de hoogst aangeslagenen in de Rijks Directe Belastingen, die volgens Art. 78 der Grondwet verkiesbaar zijn tot Leden van de 1ste Kamer der Staten-Generaal.

Verzoeken bij deze de ingezetenen van *Noord-Brabant*, die uit hoofde van aanslagen in de gemelde belastingen in andere Provinciën des Rijks, of in het Hertogdom *Limburg*, zouden vermeenen eenig regt te hebben, om op de voorschrevene lijst der verkiesbaren te worden gebragt, in zoodanig geval daarvan *onverwijld* aan deze vergadering te doen blijken, door overlegging van de des betrekkelijke aanslag-biljetten, uitgereikt naar de Kohieren der Directe Belastingen op den 30sten April van dit jaar, tot de loopende dienst behoorende.

Gelasten wijders, dat deze in de binnen deze Provincie uitkomende Dag- of Nieuwsbladen zal worden geplaatst, en wijders in het Provinciaal Blad zal worden opgenomen; en noodigen voorts de plaatselijke besturen uit, om voor de bekendmaking dezer aan hunne onderhoorigen, zorg te dragen.

's Hertogenbosch, *den* 2. *Julij* 1850.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
A. J. BORRET,
Ter ordonnantie van dezelven,
F. X. VERHEIJEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten Julij.

In de zitting der wetgevende vergadering van Vrijdag ll. heeft het ministerie eene belangrijke nederlaag geleden. Hetzelve heeft alstoen, zoo het schijnt bemoedigd door den goeden afloop der discussie over de dotatiewet, eene poging gedaan om de wet betrekkelijk de maires, waarover reeds zoo veel gehandeld is en waartegen niet alleen de bergpartij en de gansche linker zijde, maar ook bijna de geheele partij der legitimisten zich verklaard heeft, tegen den 4den Julij aan de orde te doen stellen. Onderscheiden leden hebben het voorstel daartoe bestreden; de minister van binnenlandsche zaken echter daarbij volhardende, is het tot eene stemming gekomen, en zijn voorstel daarbij met eene vrij aanzienlijke meerderheid verworpen. Niet gelukkiger is het ministerie den volgenden dag geweest bij de discussiën over de wet tegen den woeker. De vergadering heeft namelijk, ondanks den tegenstand der ministers, het 1ste artikel dier wet aangenomen, zoodanig als het door de commissie gewijzigd was, en vervolgens een door den heer *Cremieux*, lid der Bergpartij, voorgesteld amendement, hetwelk mede door den minister van justitie bestreden werd, insgelijks goedgekeurd.

Door den heer *Chasseloup Laubat* is in die zitting namens de commissie verslag uitgebragt omtrent de wet op de drukpers. Ook dit ontwerp heeft bij de commissie wijzigingen ondergaan, die met de inzigten der ministers niet overeenstemmen. Men verwacht dat hetzelve nog voor de schorsing der zittingen in behandeling zal komen.

De wetgevende vergadering heeft heden de discussie over het voorstel tot beteugeling van den woeker voortgezet. Aanstaanden Donderdag moet de driemaandelijksche vernieuwing van het bureau der vergadering plaats hebben. Men had gezegd dat de legitimisten eene poging zouden doen om den president *Dupin* door den generaal *Bedeau* te doen vervangen, en dat zij zich daartoe met de bergpartij zouden willen verstaan; thans evenwel zegt men dat zij van dit voornemen teruggekomen zijn.

Onder de thans in Parijs in omloop zijnde geruchten behoort, dat men in het Elysée niet vreemd van het denkbeeld zoude wezen, om door de eerlang bijeenkomende algemeene raden der departementen eene onverwijlde herziening der constitutie ten voordeele eener verlenging van het presidentschap van *Lodewijk Napoleon* te doen uitlokken, en in de redeneringen van eenige Bonapartische dagbladen willen sommigen eene bevestiging van dat gerucht vinden. In eenig verband hiermede schijnt het aanhoudend gerucht van eene wijziging in het ministerie te staan. Men herinnert zich dat de bedoelde algemeene raden in het vorige jaar door den toenmaligen minister van binnenlandsche zaken *Dufaure* van alle met de constitutie strijdige manifestatien weerhouden werden, en dat deze handelwijze als gedeeltelijke oorzaak van den val van het ministerie *Odilon Barot* beschouwd werd. Men is van oordeel dat de meerderheid van het tegenwoordig ministerie te dien aanzien aan de departementale raden volkomen vrijheid zoude laten, en dat die ministers welke van een tegenovergesteld gevoelen zijn, zouden aftreden.

Behalve de houding der legitimistische partij en de zijdelingsche pogingen die voorloopig door de aanhangers van den president der republiek worden aangewend tot verlenging van het bewind van *Louis Napoleon*, trekt de aanstaande behandeling van het nieuw ontwerp op de drukpers de meeste aandacht. Men denkt voor 't naaste dat het ontwerp met eene kleine meerderheid zal worden aangenomen.

— Het geheele garnizoen van Parijs bestaat thans, drie regementen uitgezonderd, uit militairen, die in Algerie gediend hebben. De generaal *Changarnier* heeft deze gekozen, omdat hij bij hen het meest op krijgstucht meent te kunnen rekenen.

— De beroemde fransche schilder *Horace Vernet* is uit Rusland teruggekomen, waar hij zeer vleijend ontvangen is. Hij had zich derwaarts begeven om den Keizer eenige schilderijen van veldslagen uit den Hongaarschen oorlog, te leveren. De Keizer heeft hem bij zijn vertrek 500,000 fr. gegeven voor zijn werk en hem hartelijk omhelsd.

— Eergisteren zijn de hoogleeraar in de scheikunde *Barral* en de volksvertegenwoordiger *Bixio* met een luchtbol opgestegen om waarnemingen te doen. Met snelle vaart opgestegen, waren de stoute reizigers binnen twee minuten in de wolken verdwenen; ter hoogte van 2000 à 3000 ellen was de uitzetting van het gas in de ballon zoo groot, dat zij zich sterk verlengde en de reizigers het grootste gevaar liepen, waarop de heer *Barral* met een mes eene opening in de ballon maakte, om een gedeelte gas te doen ontsnappen; die opening schijnt echter te groot te zijn geweest, want de [illegible] kilometers van Parijs, in de omstreken van Meaux, op den grond, zonder dat de beoogde waarnemingen hadden kunnen gedaan worden; de heer *Barral* was ligtelijk gewond en door koorts bevangen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 56,65; 5 pCt. 94,50; Rom. Leening 77.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 30sten Junij.

Gisteren morgen 10 ure werd het logement *Dommersberg* alhier onverwachts door 12 gendarmen omsingeld. De politie drong in den kelder van dat huis en overviel een gezelschap valsche munters, hetwelk druk werkzaam was. Men vond eene ijzeren stempelpers, stukken compositiemetaal om twee guldenstukken te slaan, een groot aantal gemunte guldenstukken, enz. Drie personen werden gevat, van welke de persoon *Schönecker* reeds in Beijeren van valsch-munterij beschuldigd werd.

— Den 24sten heeft de Deensche regering aan de beide kamers mededeelingen gedaan, betreffende den staat der onderhandelingen over den vrede. Daarbij is kennis gegeven van de onlangs aan het Berlijnsche kabinet ter goedkeuring aangebodene bepaalde voorstellen. In het eerste wordt voorgesteld, dat Pruissen met Denemarken eenen onvoorwaardelijken vrede zal sluiten; dat het Deensche leger Sleeswijk zal bezetten, en dat het bestuur van het Duitsch Verbond zal worden gelast, den wettigen toestand in Holstein te herstellen. De Koning van Denemarken zou alsdan eene vergadering bijeengeroepen, welke uit Denen, Holsteiners en een zeer groot aantal Sleeswijkers zou bestaan, aan welke voorstellen zouden gedaan worden tot regeling der toekomstige betrekking van Sleeswijk, alsmede van Holstein en Lauenburg tot den Deenschen staat. De eindbeslissing zou echter in elk geval aan Z. M. den Koning van Denemarken toebehooren.

Het tweede voorstel strekt, om, ingeval Pruissen het bovenstaande ontwerp niet mogt goedkeuren, het eerste geheime artikel van den bestaanden wapenstilstand, 't welk tot nu toe als niet geschreven is beschouwd, in werking te brengen. Dien ten gevolge moeten de Pruissen Sleeswijk ontruimen, en is de Koning van Denemarken geregtigd, dit geheele hertogdom te bezetten, doch zonder de tusschenkomst eener vreemde mogendheid. Beide deze voorstellen dragen, volgens de mededeeling der regering, de volkomene goedkeuring van de Engelsche en Russische kabinetten weg.

In de Lands-vergadering zijn deze mededeelingen met genoegen aangehoord; doch in het Volkshuis hebben zij aanleiding gegeven tot zeer hevige beraadslagingen, en men meende, dat de minister van oorlog dien ten gevolge zijn ontslag zou nemen. Het antwoord van Pruissen op deze voorstellen werd zeer spoedig verwacht.

— Het ministerie van het Keurvorstendom Hessen heeft den 27sten een besluit van Z. K. H. den Keurvorst bekend gemaakt, houdende dat, ten

gevolge der omstandigheden, en om het gevaar af te wenden, welke voor den Staat uit eene staking der betalingen zou kunnen ontstaan, de verpligting tot het voldoen der belastingen, welke tot den 30sten liep, ook gedurende de maand Julij bestaan zal. Men is thans zeer verlangend te weten, hoe de bevolking dezen willekeurigen maatregel, buiten medewerking der standen, zal opnemen.

— De Wurtembergsche Landsvergadering besloot den 26sten dezer, met 5[illegible] tegen 41 stemmen, de Ministers in staat van aanklagt te stellen. Zij hebben, ten gevolge daarvan, hun ontslag gevraagd, maar niet verkregen. In de zitting van 28 dezer verscheen de Minister van Finantiën in de Kamer, om aan te dringen op de behandeling van het Koninklijk rescript, waarbij de bewilliging in de heffing der belastingen tot het einde van October verlangd wordt. Na langdurige debatten werd deze aanvrage, met 52 tegen 9 stemmen, verworpen, en het voorstel der Commissie, om die bewilliging voor slechts twee maanden te verleenen, met 60 tegen slechts éène stem aangenomen.

ENGELAND.

LONDEN, den 29sten Junij.

Woensdag werd ten Hove een allerschitterendst bal gegeven, tot bijwoning waarvan meer dan tweeduizend personen waren uitgenoodigd. Het bal werd door de Koningin en den Prins van Pruissen geopend.

Toen H. M., door drie harer Kinderen en eene hofdame vergezeld, Donderdag avond een bezoek op Cambridgehouse had afgelegd, om haren ongesteldon oom, den Hertog van Cambridge, te bezoeken, had het rijtuig naauwelijks het voorplein verlaten, waar eene menigte menschen zich verzameld had, toen een wèl gekleed man zijne rotting ophief en daarmede naar het hoofd der Koningin sloeg, zoodat haar hoed uit het fatsoen geraakte, hetwelk zij echter terstond zeer kalm herstelde. De omstanders waren door deze verregaande onbeschoftheid zoo verontwaardigd, dat een hunner den neus des daders aan bloed sloeg, en anderen hem nog erger wilden mishandelen, waartegen hij echter door de politie, die hem aangreep en in bewaring stelde, beveiligd werd. Onder het gejuich der menigte aan het paleis aangekomen, ontving H. M. daar de bezoeken van de Hertogin van Cambridge en van de ministers *Russell* en sir *G. Greij*, die zich overtuigden dat de ontsteltenis geene gevolgen had nagelaten, en ten half tien ure reed zij met haren Gemaal en den Prins van Pruissen naar de Italiaansche Opera, waar terstond het volkslied, onder daverende toejuichingen van het publiek, werd aangeheven.

Robert Pate, de persoon, die de zoo beleedigende daad pleegde, is een voormalig luitenant bij de huzaren en 43 jaren oud. Hij bekende terstond de Koningin met eene ligte rotting geslagen te hebben, maar zeide dat de getuigen niet bewijzen konden of hij haar op het hoofd dan wel alleen op den hoed had getroffen. In een nader verhoor legde hij wel geen berouw over zijne handelwijze, maar nogtans eenige onrust over het hem wachtend lot aan den dag. De verdere behandeling der zaak is tot 5 Julij uitgesteld.

In de beide huizen is gisteren avond de aanslag ter sprake gekomen. In het Hoogerhuis heeft de markies *van Lansdowne*, te kennen gegeven, dat hij het niet noodzakelijk oordeelde, dat deswege een adres door het Huis zou worden aangeboden, daar het genoeg bekend was, dat slechts een eenparig gevoelen van liefde en gehechtheid voor den Troon bij het Huis bestond. — Dit gezegde werd luide toegejuicht.

In het Lagerhuis gaf lord *John Russell* van het gebeurde kennis, en meldde hij met leedwezen, dat de dader een rang in het leger bekleed had. Hij eindigde mede met zijn genoegen uit te drukken, dat bij deze gelegenheid weder zoo algemeen de liefde en genegenheid des volks jegens H. M. gebleken is.

Vervolgens werden bij dit huis de beraadslagingen over de motie van den heer *Roebuch*, betrekkelijk de buitenlandsche Staatkunde van het kabinet, voortgezet. Ook eergisteren avond was daarover beraadslaagd, doch is men eindelijk, na daarover den geheelen nacht gediscussieerd te hebben, heden, in den vroegen morgen ten 4 ure, tot eene beslissing gekomen. De uitslag was, dat 310 leden zich voor, 264 tegen het voorstel verklaarden, *zoodat het ministerie eene meerderheid van 46 stemmen heeft bekomen*. Die uitslag werd met toejuichingen begroet.

— Heden namiddag is sir *R. Peel*, door een val van zijn paard, zeer ernstig bezeerd. Het sleutelbeen is op drie plaatsen gebroken, ook het aangezigt is ligt gekwetst, maar het hoofd schijnt niet geleden te hebben. De deelneming onder alle standen is algemeen.

— De gezondheid des voormaligen Koning der Franschen hersteld zich langs hoe meer; dagelijks maakt hij te St. Leonards kleine uitstapjes.

— Deze week is eene aanzienlijke hoeveelheid goud uit Holland alhier aangekomen. Er wordt nog meer verwacht.

— Van het Vasteland van Indie zijn berigten tot 25 Mei ontvangen, het belangrijkste waarvan eene vreeselijke gebeurtenis betreft, welke den 1sten dier maand te Benares plaats greep. Eene vloot van dertig booten, met voorraad voor de artillerie, waaronder drieduizend vaten buskruid, beladen, en naar de opper-provinciën onder weg, was in den namiddag van dien dag aan de voornaamste landingplaats, in het midden der stad, voor anker gekomen. Omstreeks tien ure zag men vlammen uit een der booten opstijgen, en terstond daarop volgde eene hevige uitbarsting, die tien mijlen ver gehoord werd en dood en verderf verspreidde. De booten werden geheel vernield, de huizen dreunden op hunne grondvesten, deuren en vensters werden verbrijzeld, vierhonderd en twintig menschen onverwijld gedood, en eene menigte anderen zoo zwaar gekwetst, dat velen hunner kort daarna stierven, zoodat het getal der omgekomenen of zwaar gekwetsten op minstens twaalfhonderd geschat wordt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den Julij.

In de zitting der Eerste Kamer van Maandag heeft de voorzitter kennis gegeven, dat door de verschillende Afdeelingen tot rapporteurs over de provinciale wet benoemd zijn de heeren *Rengers*, *Martens*, *Engelkens*, en *Cost Jordens*. De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp van wet, tot regeling van het kiesregt en de benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer. Dat ontwerp wordt bestreden door de heeren *Lichtenvelt*, *Engelkens*, *Martens*, *Insinger*, en *Hoffman*, en verdedigd door de heeren *Beerenbroek*, *van Meurs*, en *Corver Hooft*.

— In de zitting van gisteren zijn de beraadslagingen voortgezet en ten einde gebragt. Daarover hebben het woord gevoerd de heeren *van Nispen*, *van Pannerden*, *van Lidth de Jeude*, *Groeninæ van Zoelen*, *Gevers van Endegeest*, *van Verschuer*, *van der Lek de Clercq*, *Taets van Amerongen*, *Martens van Sevenhoven*, *Freseman Viëtor*, *Diemont*, *Lightenvelt*, *Hoffman*, *van Aylva van Pallandt* en *van Mierlo*. Nadat de Minister van Binnenlandsche Zaken het wetsontwerp in het breede verdedigd heeft, is de vergadering overgegaan tot eene stemming over het wetsvoorstel, waarbij het met 26 tegen 10 stemmen is aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren: *van Lidth de Jeude*, *Beerenbroek*, *van Verschuer*, *Verhey van den Bogaard*, *Regout*, *de Rijk*, *Blankenheijm*, *'t Hooft*, *van Swinderen*, *Freseman Viëtor*, *de Jonge van Ellemeet*, *van der Beken Pasteel*, *Tonckens*, *van Sasse van Ysselt*, *Bosch*, *Gevers van Endegeest*, *van Beeck Vollenhoven*, *Cost Jordens*, *Diemont*, *van Heeckeren van Enghuizen*, *van Welderen Rengers*, *van Meurs*, *Groeninæ van Zoelen*, *Corver Hooft*, *van der Leck de Clercq* en de Voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Insinger*, *Martens van Sevenhoven*, *Engelkens*, *van Nispen van Pannerden*, *Taets van Amerongen*, *van Mierlo*, *van Aylva van Pallandt*, *Hoffman*, *van Heeckeren van Wassenaer* en *Lightenvelt*.

— In de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal zijn ll. Zaturdag de beraadslagingen over de scheepsvaartsregten voortgezet.

De heer *van Rijckevorsel* heeft het eerst het woord, hij is onwrikbaar bevestigd in zijne overtuiging voor de wet. De handel verlangt geene bescherming, maar alleen vrijheid, om zich te kunnen bewegen; de handel verlangt wel op opheffing van hinderpalen, maar niet prohibitie of monopolie. Het beschermingsstelsel is volgens hem voor ons land hoogst nadeelig. De bescherming aan de Oostindische vaart wil hij niet eensklaps ontnomen hebben, maar toch is het goed, dat de reederijen zich van lieverlede gewennen aan het denkbeeld van concurrentie. Hij wijst daarbij op de uitbreiding onzer koopvaardijvloot, die genoegzaam het dubbel voor onze behoefte te groot is; Hij beantwoordt meer bepaaldelijk de voornaamste stellingen, door den heer *van Hall* tegen de wetten aangevoerd. Hij bestrijdt het denkbeeld, om onze handels-wetgeving, in stede van door wetten, door traktaten te regelen; hij wederlegt in vele opzigten de door dien spreker aangevoerde cijfers.

De heer *Groen van Prinsterer*, erkennende geen deskundige te zijn, bepaalt zich bij de mededeeling van den indruk, welken de discussien op hem gemaakt hebben. Hij is niet op de hoogte van het onderwerp, zoodanig, dat hij met gerustheid zijne stem zou kunnen bepalen bij zulk eene vitale quæstie. Dat alles brengt hem tot het besluit, dat eene enquête, of een uitstel, onmisbaar is. Ten betooge daarvan ontwikkelt spreker breedvoerig de volgende vier stellingen, die hem tot uitstel of enquête nopen: 1°, het gouvernement zelf is niet op de hoogte van het onderwerp; 2°. de Kamer, en dit is het meest belangrijke, is evenmin op de hoogte van het onderwerp; 3°. Het onderwerp zelf is nog niet tot die rijpheid gekomen, dat het hier ter tafel had mogen worden gebragt; 4°. door de wijs, waarop men deze wetten heeft aangedreven, en ze wil doordrijven, brengt men op een materieel terrein over de revolutionaire staatkunde, en miskent men de eischen van een constitutioneel gouvernement. Niets zal hem er van terugbrengen, om op al die gronden de wetten af te stemmen.

De heer *de Fremery* heeft, in eene rede vol becijferingen, zijne goedkeurende stem gemotiveerd en de bezwaren, vooral door den heer *van Hall* geopperd, beantwoord. In stede van achteruitgang in onze handelsbetrekkingen, ziet spreker en staaft hij dit door becijferingen, vooruitgang. Hij levert te dien aanzien eene vergelijking van onzen handel met dien van andere Staten en komt tot zeer bevredigende slotsommen, waaruit, onder anderen blijkt, dat onze handel betrekkelijk $2^1/_2$ maal zoo groot is als de Engelsche; grooter is dan de geheele Fransche handel, en dat wij ons overigens ook met Amerika kunnen meten.

De heer *van Hall* beantwoordt, zoowel de redenen van den heer *van Zuylen* als van de beide sprekers van heden. Hij beweert, dat men zich bij de refutatie der door hem aangevoerde stellingen op een ander standpunt heeft geplaatst, dan waarvan spreker is uitgegaan, en trekt uit dit alles de slotsom, dat eene enquête ten hoogste noodzakelijk is.

— In de zitting van Maandag is ingekomen eene missive van den Minister van Financiën met drie staten, betrekking hebbende op de in behandeling zijnde scheepvaartwetten.

De discussien over die wetten zijn vervolgens voortgezet.

De heer *van Hoëvell* heeft zeer breedvoerig ten voordeele der voordragten gesproken.

De heer *van Zuylen van Nyevelt* heeft geantwoord op de redenen door onderscheidene sprekers, vooral de heeren *van Hall* en *Groen*, aangevoerd tegen hetgeen door hem in zijne vorige reden was in het midden gebragt, en hij heeft die gelegenheid te baat genomen, om nog nader kortelijk zijne goedkeurende stem te motiveren.

De heeren *van Hall* en *van Dam* hebben, naar aanleiding van hetgeen door dien spreker werd aangevoerd, hunne vroeger geuite meeningen toe-

gelicht en de gevolgtrekkingen, door andere sprekers uit hunne gezegden opgemaakt, gerefuteerd.

De heer *Sloet tot Oldhuis* heeft in het breede de wetten verdedigd, vooral en meer bepaald uit het daarbij aangenomen beginsel van handelsvrijheid. Bij dat betoog heeft de spreker de beweringen en stellingen der tegenstanders van de wet bestreden en ten slotte de voordeelen opgesomd, welke uit eene aanneming zullen voortvloeijen.

De heer *Fokker* heeft insgelijks de voordragt verdedigd, en behalve dat ook hij de tegenwerpingen der bestrijders van de wet wederlegde, zich meer bepaald ten doel gesteld, de bezwaren omtrent den scheepsbouw aangevoerd, zoowel in adressen als in redevoeringen, tegen te spreken.

De heer *Backer* heeft mede, naar aanleiding van den loop der discussien, zich verpligt gerekend, de quæstien, hier in behandeling, op het ware terrein terug te brengen, en de in zijn oog verkeerde stellingen der tegenstanders der wet te wederleggen.

De heer *van der Linden* heeft vooral het beginsel der wetten verdedigd en de aanvallen daar tegen afgeweerd. Ook hij, gelijk al de sprekers van heden, die zich voor de wet verklaarden, hebben zich meermalen beroepen op de rede van den heer *van Ryckevorsel* van Zaturdag.

De heer *Donker Curtius*, de laatste spreker van heden, heeft de wetten met warmte en op eigenaardige wijs verdedigd; hij ziet in de aanneming veel heil voor het Vaderland.

— In de zitting van gisteren is ingekomen een adres van de heeren *A. van Hoboken en Zonen*, en andere handelhuizen te Rotterdam, onder toezending van eenige bescheiden, aantoonende, dat men te Rostock de schepen 18 pCt. goedkooper kan bouwen dan te Rotterdam, en uit dien hoofde nog meer hunne gronden voor een parlementair onderzoek, aan de scheepvaartwetten te doen voorafgaan, aandringende. — Voorts is nog ingekomen een adres alleen van de heeren *A. van Hoboken en Zonen*, daarbij bestrijdende een gezegde in de redevoering van den heer *van Ryckevorsel*, in de zitting van den 29sten Junij ll., voor zoover dit op de adressanten betrekking heeft. — Overeenkomstig het daartoe gedane verzoek van den heer *van Hall*, heeft de commissie voor de verzoekschriften zich gedurende de gewone schorsing der zitting op den middag bezig gehouden met het opmaken harer verslagen op de beide gemelde adressen. Die zitting hervat zijnde, heeft de commissie omtrent eerstgemeld adres geadviseerd tot de nederlegging ter griffie, en wat het tweede adres betreft, als meer rakende een persoonlijk geschil, geconcludeerd tot de orde van den dag. — Dienovereenkomstig is besloten.

Voorts zijn de algemeene beraadslagingen over de scheepvaartwetten voortgezet en hebben nog onderscheidene leden het woord gevoerd.

— Bij Koninklijk besluit van 28 Junij 1850, n°. 26, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Wijk c. a. (Noord-Brabant), de heer *H. W. J. Rasch*, thans kassier in de bureaux van rentebetaling der nationale schuld te Amsterdam.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 26sten Junij jl., n°. 41, is met den laatsten Junij 1850 eervol ontslag verleend uit hunne betrekking, aan de luitenants-geweldige bij de marine *H. C. Bader* en *J. van Adrichem*, onder toekenning van pensioen; en aan de hellebardiers *B. Roosma*, *H. Albers*, *W. H. Keethe*, *H. Freher* en *H. Pieterse*, onder toekenning van wachtgeld.

— De *Staats-Courant* behelst het volgende Koninklijk besluit:

WIJ WILLEM III, enz.

Overwegende dat het Koninklijk besluit van den 23 Mei 1845 (*Staatsblad n°. 25*), houdende wijziging van de verordeningen omtrent de toelating van studenten tot de hoogescholen en athenea, niet in allen deele aan het doel heeft beantwoord: dat het betaamt die inrigtingen van hooger onderwijs voor een ieder, zonder eenige belemmering, open te stellen; dat in zooverre het bij gemeld besluit voorgeschreven examen zou kunnen worden afgeschaft; dat nogtans dat examen gunstig heeft gewerkt op de verbetering van onderscheidene inrigtingen ter voorbereiding voor het akademisch onderwijs; dat derhalve het behoud van het examen uit dit oogpunt raadzaam is te achten; dat het bovendien nuttig is, dat de Regering voortdurend van nabij bekend blijve met de hoogte, waarop het onderwijs bij gemelde inrigtingen staat, waartoe zoodanig examen veel kan bijdragen; willende derhalve de toelating tot de hoogescholen en de athenaea vrijlaten, doch tevens het meergemeld examen als maatregel van toezigt, op de gymnasien, Latijnsche scholen en dergelijke inrigtingen, alsmede op het privaat onderwijs, behouden;

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 27 Mei 1850, n°. 179, 5de afdeeling;

Herzien de bepalingen van artt. 2, 149 en 150 van het Koninklijk besluit van 2 Augustus 1815, n°. 14, mitsgaders dat van 9 September 1826, n°. 145; den Raad van State gehoord (advies van den 14 Junij 1850, n°. 6); Gezien de nadere rapporten van Onzen Minister voornoemd van den 25 Junij 1850, litt. E, 5de afdeeling, en van den 29 daaraanvolgende, n°. 70, 5de afdeeling;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen als volgt:

Art. 1. Artikel 1 van het Koninklijk besluit van 23 Mei 1845 (*Staatsblad n°. 25*) wordt gewijzigd als volgt:

«Om tot inschrijving op de rolle der studenten aan eene hoogeschool «of het athenaeum te Amsterdam of Deventer te worden toegelaten, moet «men een getuigschrift vertoonen, afgegeven door de hierna te noemen «commissie. Dat getuigschrift, waarvan het model door Onzen Minister «van Binnenlandsche Zaken zal worden vastgesteld, moet vermelden:

«*a*. dat de houder bij die commissie een examen heeft afgelegd;

«*b*. de mate zijner kundigheden bij het examen gebleken."

Art. 2. Artt. 6 en 10 van gemeld besluit vervallen.

Art. 3. Art. 9 van gemeld besluit wordt gewijzigd als volgt:

«Aan den voorzitter en elk lid der commissie word, zoo zij in de plaats «wonen waar het examen wordt afgenomen, voor vacatie toegelegd drie «gulden daags. Elders wonende, ontvangen zij voor reis- en verblijfkosten «de vergoeding volgens de 2de klasse, bepaald bij art. 1 van het Koninklijk «besluit van 15 December 1849 (*Staatsblad n°. 62*), ten ware zij worden «benoemd in eene betrekking, waarvoor, bij dat besluit of bij de wet «eene hoogere vergoeding is bepaald."

— Door den Minister van Binnenlandsche Zaken is, na gehouden overleg met den Minister van Koloniën, en met autorisatie van den Koning, eene speciale commissie ingesteld tot het afnemen van het eind-examen van eenige kweekelingen der Koninklijke Akademie te Delft, die aldaar zijn opgeleid voor de betrekking van Oost-Indisch ambtenaar der 1ste en 2de klasse; en zijn tot leden dier commissie benoemd, de heeren: *G. Simons*, directeur der akademie, voorzitter; *D. Lenting*, predikant te Zeist; *J. D. van Herwerden*, laatst resident van Madioen, thans te 's Gravenhage; *G. A. E. Wiggers*, laatst inspecteur der cultures, adsistent-resident van Krawang, thans te 's Gravenhage; *T. Roorda*, hoogleeraar in de taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch Indie, bij de akademie; *J. Pijnappel*, leeraar in de taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch Indie, bij de akademie; *G. van Wieringhen Borski*, leeraar in de Nederduitsche taal- en letterkunde bij de akademie.

— Bij Koninklijk besluit van den 20sten Junij 1850, n°. 82, is aan den generaal der infanterie *H. G.* graaf *de Perponcher*, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der medaille, door H. M. de Koningin van Groot-Brittannie toegekend aan die militairen, welke bij het Engelsche leger den veldtogt in Egypte in 1801 hebben bijgewoond.

— Maandag avond is Z. M. van 's Hage weder naar het Loo vertrokken.

— Het *Bossche Provinciaal Dagblad* behelst het volgende:

«Door den heer officier van justitie alhier, is dezer dagen regtsingang gevraagd met bevel van dagvaarding in persoon tegen vijf schutters der stedelijke schutterij te dezer stede, als hebbende vier van hen zich schuldig gemaakt aan het gewapend ontweldigen van zekeren gearresteerden schutter uit zijn arrest op het fort Isabella te Vught, terwijl eene wacht met de bewaking van dien arrestant belast was, en tegen een ter zake van het genoemde schutters tot het plegen dier daad aansporen, en zulks terwijl al de beklaagden zich als schutters in dienst bevonden.

«Deze zaak schijnt krachtig te worden voortgezet, en moge strekken tot eene waarschuwing voor anderen."

— Den 26 en 27sten der afgeloopen maand is te Utrecht de tweede algemeene vergadering der Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst gehouden. Zij werd door den hoogleeraar *Mulder*, als vice-president, met eene redevoering geopend, en uit het verslag bleek dat het Genootschap voortdurend in bloei toeneemt, daar 29 afdeelingen het getal der leden reeds tot 826 brengen. Als plaats der bijeenkomst voor het volgend jaar is Leiden bepaald.

— In den nacht van den 29sten Junij is er, aan den Burg op Texel, eene zware onweersbui losgebroken. Omstreeks 2 ure sloeg de bliksem in den toren en wel zoo hevig, dat er een gat in den muur brak van meer dan 1 Ned. el diameter; de steenen werden over de kramen van de vischmarkt heen geworpen, zelfs tot aan het oude raadhuis. Ook de kerk is op verscheidene plaatsen beschadigd. Bij menschen geheugen heeft men het onweer daar nooit zoo hevig en van nabij waargenomen. — Ook in de provincie Utrecht heeft dit onweder schade aangerigt.

— Dezer dagen is door de Policie te Amsterdam ontdekt, dat een vreemdeling, onlangs boven Haarlem gearresteerd, als de dader van eene diefstal met verzwarende omstandigheden aldaar op het buitenverblijf het Manpad gepleegd, zich eenigen tijd heimelijk te Amsterdam heeft opgehouden en een allergevaarlijkste booswicht is, die in onderscheidene Duitsche Staten misdaden begaan heeft en aldaar reeds uit 7 verschillende gevangenissen heeft weten te ontvlugten.

— De *Staats-Courant* behelst eene opgave van de op Java uit den oogst van 1850 reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren gouvernements-producten onder ultimo Maart 1850. Deze hoeveelheden bedragen: Koffij 860,186 pikols; suiker 1,020,051 pikols; indigo 1,049,838 Amst. pond; thee 930,000 Amst. pond; kaneel 161,520 Amst pond; cochenille 78,175 Amst. pond.; peper 262,500 Amst. pond. Van de tabak is de hoeveelheid nog onbekend, zij wordt geraamt op 435,000 Amst. pond.

Van de suiker en cochenille is buitendien eene hoeveelheid ter beschikking der fabrijkanten gebleven.

— Nopens de feesten te Stokholm schrijft men nog het volgende:

«Den 19den dezer is alhier het huwelijk voltrokken tusschen den Kroonprins en de Prinses *Wilhelmina Frederika Alexandra Anna Louisa* der Nederlanden. Het schoonste weder begunstigde de plegtigheid en den statelijken optogt. Tegen vijf uren des middags verliet de trein het Koninklijke slot, een' weg volgende, welke zoodanig gekozen was, dat zoo vele toeschouwers als slechts mogelijk was, daarbij konden tegenwoordig zijn. De optogt bestond uit 35 onderscheidene afdeelingen en vertoonde een' luister, welke zich niet laat beschrijven. Eene onoverzienbare menschenmassa bedekte de groote markt, den Slotberg en den Havendam of vertoonde zich aan al de vensters, langs welke de trein voorbijtrok. De houding, welke het publiek bij de groote volksvereeniging van dien en de vorige dagen vertoonde, waarbij in weerwil van het sterkste gedrang en het ten top gestegen enthusiasme geene ongeregeldheid, geen ongeluk voorviel, was het Zweedsche nationale karakter volkomen waardig. — Na de plegtigheid overhandigde de graaf *van Heyden*, adjudant des Keizers van Rusland, een' brief van ge-

lukwenschting aan den Kroonprinses, namens HD. Tante, de Keizerin van Rusland.

«Den 21 hield de geheele Koninklijke familie *cour* in het slot te Stokholm en ontving daar de gelukwenschen der hooge militaire en civiele autoriteiten. Dienzelfden dag, en daags daarna, zou in den Koninklijken schouwburg eene gala-voorstelling plaats hebben, bestaande uit een concert, waarop zich *Jenny Lind* zou doen hooren, en uit een nationaal divertissement van zangers en dansers.

«De Koning van Zweden heeft, ter herinnering aan dezen dag, een fonds daargesteld, onder den naam van *Prinses Louisa's bruidsgeschenk-fonds*, waaruit jaarlijks aan vijf onbemiddelde, door deugd en goede zeden uitstekende meisjes der residentie als bruidsgeschenk voor haar huwelijk zal worden uitbetaald eene som van 100 Rthl. banco voor elk."

— In den nacht van den 23sten op den 24sten Junij jl. is, door middel van braak, uit den kelder van *Dijmphna de Bruijn*, weduwe *Willem van de Sande*, landbouwster, wonende te Vorenseinde onder Sprundel, ontvreemd: een witte keulsche boterpot geschilderd met donker blaauwe takken en aan beide zijden met donker blaauwe vogels, gevuld met circa 25 Ned. ℔ boter.

Een dito met 8 ℔ boter.
Een nieuwe houten boterbak met 5 ℔ boter.
Een aarden braadpan met 8 ℔ gebraden rundvleesch.
Een roode gekookte ham van 8 ℔.
Een anker wijn in flesschen.
Dertig roggebrooden.
Drie wittebrooden.
Vijf-en-veertig ℔ reuzelvet.
Een pond kaarsen en eenige aardappelen.

In den nacht van den 24sten op den 25sten Junij jl. is, van den werf van *Andries van den Heijkant*, rietdekker, wonende te Oosterhout, ontvreemd de navolgende afbraak van zijne woning: een oud binnendeur-kozijn, rood geverwd, den binnendorpel ingekort, kennelijk door dien het gat van den opsluitpin buiten de post uitsteekt, en het bovengedeelte van den dorpel boven is afgekloofd.

Een oud en een nieuw eiken onderdorpel met twee pinijzers.
Een binnendeur zonder hengen met een ijzeren handvast.
Vier of vijf oude eiken ribbetjes van vier duim, lang ruim twee ellen.

In den nacht van den 27sten op den 28sten Junij jl. is, door middel van braak, uit den kelder van *Cornelis Gabriels*, tapper en landbouwer, wonende in het Oudland onder Oudenbosch, ontvreemd: een pot met omtrent 13 Ned. ℔ reuselvet, een zwarte pot, met twee ooren, een ijzeren braadpan met $2^1/_2$ ℔ reuselvet, welke pan is teruggevonden, twee keulsche boterpotten met ongeveer 8 Ned. ℔ boter, waarvan een der potten in stukken geslagen is teruggevonden, tien kruiken met bier, waarvan vier ledig zijn achtergelaten.

Bij onderscheidene vonnissen der Regtbank te Breda van 1 Julij jl., zijn veroordeeld:

Adrianus van Veldhoven, arbeider, wonende te Bergen-op-Zoom, wegens mishandeling, onder verzachtende omstandigheden, in eene geldboete van *f* 8, ten behoeve van den Staat.

Cornelis Lucas, arbeider, wonende te Lage Zwaluwe, wegens laster, onder verzachtende omstandigheden, tot gevangenzetting voor den tijd van veertien dagen.

Johanna Wagtmans, arbeidster, wonende te Rucphen, wegens diefstal van gras, tot gevangenzetting voor den tijd van zes dagen.

Wilhelmus Koch en *Johannes Vossenaar*, wonende te Breda, wegens beleediging van een bevelhebber der gewapende magt in de uitoefening zijner bediening, elk tot gevangenzetting voor den tijd van veertien dagen.

Josephus Tijlens, wonende te Antwerpen, wegens diefstal van een gouden horologie, cachet en sleutel, tot gevangenzetting voor den tijd van vijf jaren en in eene boete van *f* 250, ten behoeve van den Staat.

De Provinciale Commissie van onderwijs in Noordbrabant, zal hare gewone zomer-vergadering openen, op *Dingsdag den* 30 *Julij* 1850, des avonds om *zeven* ure, in de bovenzaal, ten huize van de weduwe *Landheer*, Hinthamerstraat, ingang Gasthuisstraat, te 's Hertogenbosch; zullende de Commissie *Woensdag den* 31*sten* 's morgens om *negen* ure beginnen met het afnemen der examina's, met uitzondering der schoolhouderessen, die zich, tot dat einde op *Donderdag den* 1. *Augustus*, 's morgens om *negen* ure aldaar behooren aan te melden.

Alleenlijk diegenen kunnen worden toegelaten, die zich ten minsten acht dagen te voren, bij den Schoolopziener van het district hebben aangemeld, met overlegging van voldoende bewijzen van zedelijk gedrag en inwoning, gedurende het laatste jaar, alsmede van eene autentieke acte van geboorte, *zonder welke zij niet mogen worden toegelaten.*

De Commissie oordeelt het niet ondienstig aan alle belanghebbenden kenbaar te maken, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken, namens Z. M. den Koning, heeft verklaard, dat iemand welke zich wenscht te doen examineren, zich daartoe moet vervoegen in de provincie, *waar hij woont*, en wanneer deze tijd van inwoning minder dan een jaar is, behoort hij ten dezen dispensatie van den Koning te verzoeken.

De Secretaris der Commissie
van Onderwijs in Noordbrabant,
H. E. VERSCHOOR.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 1 Julij.

TARWE: Poolsche bij partij iets hooger; andere soorten in één doen; verkocht: 129 ℔ N. bonte Pools. *f* 285; 126 ℔ N. Holst. *f* 223; 123 ℔ N. Gron. *f* 193.

ROGGE ruim prijshoudend; verkocht: 120 ℔ N. Pruiss. *f* 142; 121 ℔ O. dito *f* 154; 120 ℔ N. Inlands. *f* 136.

GERST wat aangenomen: 110 ℔ Manheim *f* 130; 108 ℔ Knobbe *f* 105.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in één doen: 124 ℔ Amersf. *f* 160; 122 ℔ Nijkerk. *f* 156.
KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in Sept. en Oct. eerstk. 55 P. vl.
LIJNZAAD één doen: 109 ℔ Petersb. *f* $232^1/_2$.
RAAPOLIE: op 6/w. *f* 37; Vlieg. *f* 36; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. eerstk. *f* $33^1/_4$; 1 Mei eerstk. *f* 34.
LIJNOLIE: op 6/w. *f* $32^3/_4$; Vlieg. *f* $31^3/_4$.
HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 41.
RAAPKOEKEN *f* 52 à 56. — LIJNKOEKEN *f* $6^1/_2$ à $8^1/_2$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 2. JULIJ 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 6,90 tot	» 7,55.
Het dito dito Rogge	» » 0,00 »	» 4,75.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » »	»
Het dito dito Boekweit	» » 0,00 »	» 4,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,15.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,23^1/_2$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,24.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,15.
Een dito pond Boter		» 0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00 tot	*f* 1,80.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,80.
Het 1000 Doof Hout		» 2,00.
De kar Spaanders		» 2,85.
De » Struiken		» 2,80.
De 100 Mutsaard		» 3,50.

TWEE HONDERD ELFDE STAATS-LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1e Trekking. N°. 3344, *f* 5000; N°. 10133, *f* 1250; N°s. 13427, 11496, ieder *f* 1000.
2e —— N°. 19756, *f* 25000; N°. 3077, *f* 2500; N°s. 11628, 5173, 1053, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (2 *Julij*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $57^1/_4$, $^7/_{16}$, $^5/_{16}$; 3 pCt. $67^{11}/_{16}$, $^7/_8$, $^3/_4$; 4 pCt. $87^3/_4$, 88, $87^3/_4$; Amort.-Syndik. $3^1/_2$ pCt. $88^3/_4$; Handelm. $170^1/_2$, 171; Aand. Rijn-Spoorw. 91; Id. Holl. Spoorw. $58^1/_8$; Oblig. Holl. Spoorw. $98^1/_2$; Belgie $2^1/_2$ pCt. $48^9/_{16}$, $^{11}/_{16}$, $^9/_{16}$; Fr. Oblig. $2^1/_2$ pCt. $53^5/_8$, $^3/_4$; Spanje Ardoins $12^9/_{16}$, $^5/_8$; dito van 510 p. st. $12^7/_8$, $^{15}/_{16}$; 3 pCt. $38^1/_2$, $^9/_{16}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $33^1/_{16}$, $^1/_4$, $^3/_{16}$; Coupons Ardoins $8^3/_{16}$, $^1/_2$; Portugez. te Londen 4 pCt. $36^9/_{16}$; Rusland 5 pCt. $105^7/_8$, $106^1/_8$, $105^7/_8$; dito 1828—29 $104^7/_8$, 105; 4 pCt. bij *Hope* $89^1/_2$; Id. bij *Stieglitz* $89^1/_8$; Id. 5de Serie $88^{13}/_{16}$, $^7/_8$; Nieuwe $4^1/_2$ pCt. $96^5/_{16}$, $^3/_8$; Certif. van Assign. 6 pCt. $67^1/_4$; Polen Certif. $74^1/_4$; Polen Aand. $144^1/_2$; Oostenrijk Metalliek $77^3/_8$, $^5/_8$; Nieuwe $2^1/_2$ pCt. $41^7/_8$; dito Nieuwe 5 pCt. $81^5/_{32}$, $^3/_4$; Denem. $99^5/_8$; Brazilie $91^1/_2$.

Advertentiën.

*** Bevallen van eene welgeschapene *DOCHTER*, J. G. MENSE,
WILSON.

BREDA,
30 Junij 1850.

OPENBARE VERKOOPING.

De Notaris MARITZ, residerende te *Dordrecht*, zal, op *Woensdag den* 10. *Julij* 1850, des middags ten 12 uren, ten Huize van MICHIEL DE KORVER, te *Willemsdorp*, bij afslag finaal

VERKOOPEN:

Eene groote, in 1848 geheel nieuw gebouwde BOUWMANSWONING, met 39 Bunders 11 Roeden 80 Ellen, uitgebreid goed en uitmuntend wel gecultiveerd, *Weiland*, WEI- en BOUWLAND, staande en gelegen in den *Sabina Henrica Polder*, Gemeente *Fijnaart*, Provincie *Noord-Braband*; mitsgaders $^1/_{16}$ gedeelte en $^1/_{11}$ in $^1/_{16}$ gedeelte, in den *Sabina Henrica* MEESTOOF, met derzelver ERF, staande als voren, zoo als een en ander op den 3. Julij geveild en breeder beschreven is, in deze Courant van 13 en 20 Junij jl.

*** De Boekverkooper G. M. P. LONDONCK, te *Amsterdam*, heeft algemeen verzonden een PROSPECTUS van het Werk:

THEOPNEUSTIE

OF

GODDELIJKE INGEVING DER HEILIGE SCHRIFT,

door L. GAUSSEN, *Hoogleeraar.* Uit het Fransch vertaald door D. VALKENBURG, *Emer. Pred.*

Dit Werk zal in twee stukken worden uitgegeven, zoodra een voldoend getal Inteekenaren de uitgave zal begunstigen. Men zie verder het Prospectus in de meeste Boekwinkels voorhanden.

*** Door J. DE LANGE is verzonden:

BEGINSELEN

DER

STAATHUISHOUDKUNDE,

TEN GEBRUIKE VAN JONGE LIEDEN, DIE ZICH AAN EENE STAATKUNDIGE OF ADMINISTRATIEVE LOOPBAAN WILLEN TOEWIJDEN,

DOOR DEN GRAAF

FERDINAND DE HAMAL.

Gr. 12mo. *f* 0,75.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.